

LLEGIR LA CIUTAT

les parets parlen

Dossier del professorat

Pla d'Activitats Educatives per a la Descoberta i el Coneixement de la Ciutat de Tortosa

DESCOBREIX LA TEUA CIUTAT

Direcció: *Òscar Cid*
Textos: *Òscar Cid*
Assessorament
lingüístic: *Àngela Buj*
Disseny gràfic: *Òscar Cid*
Albert González

Imprimeix: *Gràfiques Castellà*
1a edició: 2003 D.L. T-599/03
2a edició: 2004 D.L. T-335/04
3a edició: 2005 D.L. T-455/05
4a edició: 2007 D.L. T-349/07

Edita: *Ajuntament de Tortosa*
Ensenyament

Llegir la ciutat: les parets parlen

Índex

- 5 Presentació
- 7 La interpretació del patrimoni i l'ensenyament secundari
- 9 L'activitat
- 11 Inserció curricular
- 15 Activitats prèvies i posteriors
- 18 Els itineraris
- 19 Relació de les inscripcions
- 21 Quadern de l'alumnat
- 25 Solucionari

Presentació

El document que teniu a les mans té com a finalitat facilitar-vos la preparació de l'activitat "Llegir la ciutat: les parets parlen", programada amb motiu de la Setmana Escolar de Tortosa.

L'objectiu últim de l'activitat és que l'alumnat entre en contacte amb la realitat propera- en este cas, el nucli antic de la ciutat- i la utilitze com a objecte d'estudi tot aprofitant les diferents inscripcions que atresoren els murs i parets del tram urbà. No pretenem, però, un estudi exhaustiu dels documents epigràfics de la ciutat sinó que les inscripcions servisquen de fil conductor de l'activitat i motiven un treball posterior, d'aprofundiment.

Tot i que en el document incloem alguns suggeriments per a la inserció curricular us correspon a vosaltres programar l'activitat, seleccionar els objectius prioritaris i adequar-ne els continguts i la metodologia en funció de la dinàmica del vostre centre i de les particularitats del grup d'alumnat al qual s'adreça.

Cal que tingueu present que bona part de l'aprofitament didàctic de l'activitat rau, precisament, en el treball previ i posterior a l'aula, atès el format actual de les activitats de la Setmana Escolar que

permeten un treball de camp de curta durada.

L'apartat "Activitats prèvies i posteriors" és indicatiu. Podeu afegir, modificar o retallar les que cregueu convenients. Però, repetim, el treball de camp per si mateix, no pot pretendre assolir els objectius desitjables per a una activitat d'este tipus.

Cal, també, que tingueu present que l'activitat es desenvoluparà per grups reduïts i que cada grup farà un recorregut diferent. Per tal que el grup-classe assolisca una visió global de les inscripcions es fa indispensable un treball de síntesi i comunicació de resultats per part dels diferents subgrups.

Finalment, us animem a preparar i motivar els vostres alumnes a realitzar l'activitat com a complement del treball a l'aula però no com a activitat "extraescolar" i a conscienciar-los sobre els comportaments adients en el moment del treball de camp, que transcorre per carrers i llocs on la gent realitza les seues activitats quotidianes, i recordar-los la necessitat de tractar amb respecte i consideració les persones i el patrimoni.

La interpretació del patrimoni i l'ensenyament secundari

La Interpretació del Patrimoni és una estratègia de comunicació que té com a finalitat "revelar el significat del llegat històric i del patrimoni natural al públic que visita aquests espais perquè adopten una actitud favorable a la seua conservació".(D. Aldridge, 1989)

La IP s'adreça preferentment a audiències "no captives", és a dir, voluntàries i no sotmeses a incentius.

La IP pretén COMUNICAR més que informar, REVELAR més que transmetre.

Ha estat desenvolupada especialment en llocs d'interès històric i en espais naturals protegits a Amèrica del Nord, Austràlia, Llatinoamèrica i alguns països de la Unió Europea. En els darrers temps s'ha produït una ràpida penetració a la península ibèrica.

Es basa en una sèrie de PRINCIPIS generalment acceptats i que fan referència a les condicions necessàries per a una bona comunicació dels valors patrimonials, com ara la necessitat de relacionar el patrimoni amb l'experiència del visitant; anar més enllà de la simple informació; provocar més que instruir; presentar el tot i no les parts aïlladament o utilitzar enfocaments específics quan ho han d'interpretar infants i joves.

"Interpretar el patrimoni és, segurament, posar en relleu aquests valors, tal vegada menuts però potencialment immensos. Interpretar és ajudar a enamorar, i el patrimoni natural, com el cultural, necessita ésser estimat". (Miguel Delibes de Castro, 1998)

La IP és especialment útil en visites breus, voluntàries i amb finalitat recreativa. No obstant això, els objectius i plantejaments metodològics dels programes didàctics coincidixen, sovint, amb els de la interpretació. Només cal fer una ullada als objectius del currículum de l'ensenyament secundari obligatori per a comprovar-ho :

Objectius generals del currículum (1er nivell de concreció)

1. Interpretar l'espai urbà. Fer una lectura correcta del plànol de la ciutat.
2. Entendre i utilitzar la cronologia històrica.
3. Localitzar i interpretar fonts d'informació indirectes.
4. Identificar algunes de les causes que poden derivar-se d'un fet històric.
5. Expressar-se amb un vocabulari específic.
6. Opinar sobre fenòmens històrics, argumentant les raons, opinions i punts de vista propis.
7. Respectar i defensar el patrimoni històric.

En el disseny de les activitats del Pla d'Activitats «Descobreix la teua Ciutat» de Tortosa adreçades a l'ensenyament secundari hem aplicat alguns dels principis i tècniques de la Interpretació del Patrimoni, ateses les característiques i format de les activitats.

L'activitat «Llegir la ciutat: les parets parlen»

L'activitat que us proposem consisteix a fer un itinerari pel nucli antic de Tortosa tot intentant trobar làpides, inscripcions i altres senyals epigràfics.

L'alumnat treballarà de forma autònoma en petits grups : 3 components.

Disposaran, individualment, del quadern que teniu reproduït a la plana 23. Això vol dir que, encara que l'itinerari el facen en grup, cada alumne ha de contestar individualment al seu quadern les troballes que vaja fent i els exercicis que se li proposen.

Hi haurà 5 itineraris diferents per tal que el grup-classe es distribuïska per diferents sectors del nucli antic i el treball siga més autònom.

Els professors acompanyants podeu seguir algun grup o controlar una zona concreta per on ha de passar el grup.

L'activitat compta amb el suport de 2 monitors que :

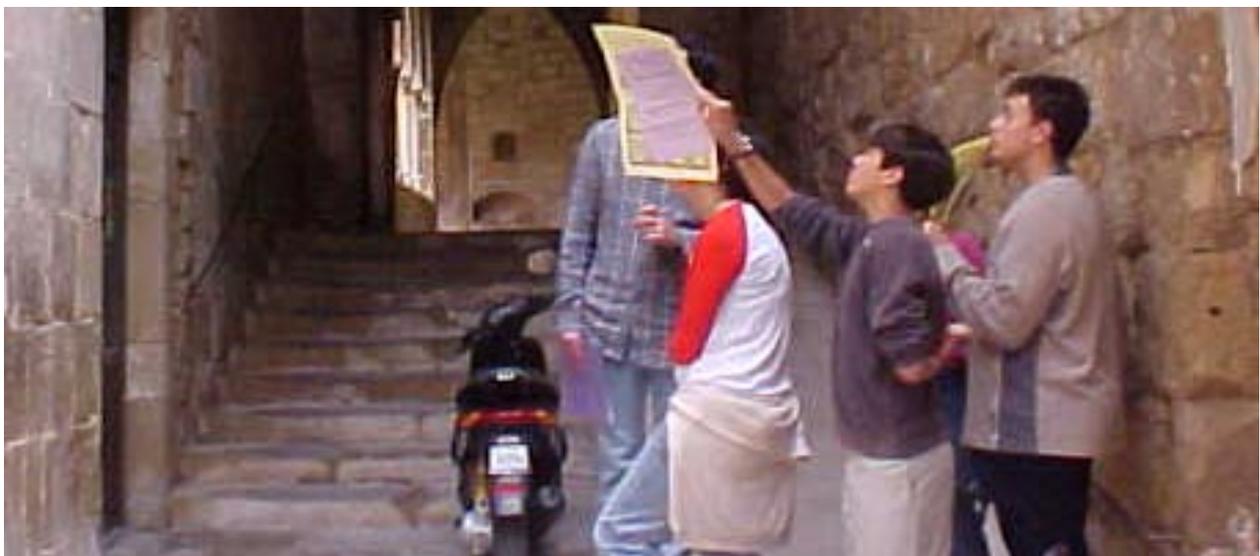
- introduiran l'activitat
- controlaran unes zones concretes de l'itinerari
- ajudaran els grups en la interpretació d'algunes inscripcions
- clouran l'activitat

Cal que us poseu d'acord amb ells per a repartir-vos el seguiment de l'activitat.

Cada Itinerari consta de 8 làpides o inscripcions i el temps calculat per a realitzar-lo és, aproximadament, d'1 hora.

A cada inscripció se'ls demana alguna activitat, diferent en cada cas, que servix bàsicament per a assegurar que l'han trobada i n'han copsat el significat. El treball didàctic, però, s'ha de fer en tornar a l'aula, tal i com us proposem a l'apartat "Activitats prèvies i posteriors".

A la plana 20 i següents trobareu el plànol amb la ubicació de les inscripcions i la composició dels diferents Itineraris.

Inserció curricular de l'activitat

Objectius

- Promoure una actitud de mirar la ciutat "amb uns altres ulls".
- Dinamitzar el treball de CCSS.
- Fomentar la incorporació d'activitats d'ensenyament-aprenentatge innovadores i motivadores per a l'alumnat.
- Fomentar la sensibilització pel patrimoni local.

Objectius generals del currículum (1er nivell de concreció)

1. Interpretar l'espai urbà. Fer una lectura correcta del plànol de la ciutat.
2. Entendre i utilitzar la cronologia històrica.
3. Localitzar i interpretar fonts d'informació indirectes.
4. Identificar algunes de les causes que poden derivar-se d'un fet històric.
5. Expressar-se amb un vocabulari específic.
6. Opinar sobre fenòmens històrics, argumentant les raons, opinions i punts de vista propis.
7. Respectar i defensar el patrimoni històric.

Continguts

Procediments

1. Lectura i interpretació de plànols
2. Ús de la cronologia per mesurar el temps històric.
3. Identificació de relacions de causalitat històrica.

4. Ús de testimonis històrics de caràcter secundari.
5. Adquisició i ús del vocabulari històric.
6. Pràctica de l'observació directa.
7. Interpretació de documents escrits.
8. Participació activa en debats.
9. Confecció de murals.
10. Elaboració de síntesis a partir de diferents tipus d'informació.

Fets, conceptes i sistemes conceptuals

1. Vivència, experiència i percepció de l'espai urbà.
2. Evolució de les ciutats al llarg del temps.

Valors, normes i actituds

1. Actitud participativa, responsable i de col.laboració.
2. Preocupació per la correcta presentació i execució del treball.
3. Defensa i respecte del patrimoni local.
4. Valoració de les cultures dels temps passats.

Objectius terminals

1. Utilitzar i interpretar diferents tipus de plànols.
2. Explicar l'estructura urbana d'una ciutat.
3. Descriure les principals característiques de la ciutat de Tortosa a l'antiguitat, edat mitjana, edat moderna i edat contemporània.

4. Explicar situacions o fets històrics en els quals es pose en evidència que els ritmes de la història no són proporcionals ni en totes les facetes ni en totes les societats
5. Obtindre, tot analitzant-la i classificant-la, informació rellevant a partir de diverses fonts d'observació directa

Orientacions didàctiques

L'activitat que proposem s'emmarca en un plantejament didàctic basat en l'aprenentatge per descobriment guiat o induït, segons el qual els alumnes i les alumnes reben informació suficient en planteigs distints i el professorat implica en preguntes o exercicis que pressuposen activitat i treball de grup, almenys una estona de cada unitat lectiva. Això vol dir que, sense l'activitat posterior a l'aula, l'activitat perd bona part del seu sentit i finalitat.

Tanmateix, l'activitat pretén orientar l'acció didàctica cap a la potenciació de la recerca i la descoberta per tal de conduir l'alumnat a exercitar habilitats intel·lectuals, com ara saber observar, descriure, analitzar, comparar, generalitzar, ... En aquest sentit, es fa del tot indispensable que l'alumnat visca l'activitat com un pas intermedi entre el treball previ i posterior a l'aula i no com una activitat "extraescolar" o desvinculada del currículum.

Els diversos procediments de recerca d'informació tenen en esta àrea una potencialitat rellevant. Fer una lectura diferent de la ciutat i descobrir els missatges que contenen les parets i murs de l'entramat urbà resulta altament motivador entre els adolescents i permet fer més dinàmica l'anàlisi de l'espai urbà. Cal, per tant, demanar a l'alumnat una actitud positiva i una exigència en el treball de la mateixa manera que es fa a l'aula.

Activitats prèvies i posteriors

L'aprofitament didàctic de l'activitat es fonamenta en la preparació i la posterior activitat a l'aula.

El treball de camp -la sortida- té dos objectius prioritaris :

- facilitar un contacte directe amb la realitat.
- recollir informació per a treballar-la a l'aula.

Abans de realitzar la sortida caldrà dedicar un parell de sessions, com a mínim, per a preparar el treball.

1.- Treball amb el plànol de la ciutat

- Localització de punts significatius:
 - el centre educatiu
 - els elements patrimonials més significatius
- Delimitar els diferents perímetres de la ciutat. Conèixer l'evolució de la ciutat i els principals factors que l'han condicionada.
- Treballar el plànol del nucli antic.

2.- Conèixer les principals fonts documentals per a l'estudi de la ciutat. L'epigrafia.

3.- Establir els diferents grups de treball. Conèixer la dinàmica de l'activitat i el material de l'alumnat.

4.- Establir objectius de l'activitat i pautes per a l'avaluació.

En tornar a l'aula, cal programar altres dos sessions per a les activitats posteriors.

1.- Cada grup ha de situar, en un mapa-mural de la ciutat, les diferents inscripcions que ha treballat.

2.- Elaborar una fitxa de cada inscripció:

- foto o dibuix
- localització
- contingut
- referències històriques

Amb totes les fitxes es pot elaborar un dossier que es pot depositar a la biblioteca del centre per a treballs posteriors.

3.- Cada grup haurà de fer una valoració de l'activitat :

- objectius
- dinàmica de l'activitat
- activitats prèvies i posteriors
- suggeriments de millora
- altres possibilitats que ha obert l'activitat.

El conjunt de les valoracions o un resum per grup-classe s'haurà de lliurar al Camp d'Aprenentatge que l'incorporarà a l'avaluació de l'activitat.

4.- Reproduir, en el mapa-mural, els diferents itineraris que ha seguit cada grup per a localitzar les inscripcions.

5.- Comparar les condicions de vida,

habitatge, funcionalitat, conservació,... del nucli antic amb les del barri del centre o de l'alumnat.

6.- Elaborar un "Memorial de Greuges" del nucli antic. Trametre'l a les autoritats oportunes.

7.- Fer un Pla de Conservació del Patrimoni de la ciutat : objectius, prioritats, actuacions, fonts de finançament,... Adonar-se de la complexitat del tema. Cercar solucions

realistes i a l'abast. Plantejar-se què podem fer individualment i col·lectivament per a conservar i valorar el patrimoni.

8.- Fer el "Catàleg de Béns Patrimonials per a l'Ús Educatiu". Identificar els béns patrimonials de la ciutat que tots els i les estudiants haurien de conèixer al llarg de l'ensenyament obligatori.

9.- Proposar noves sortides i estudis patrimonials.

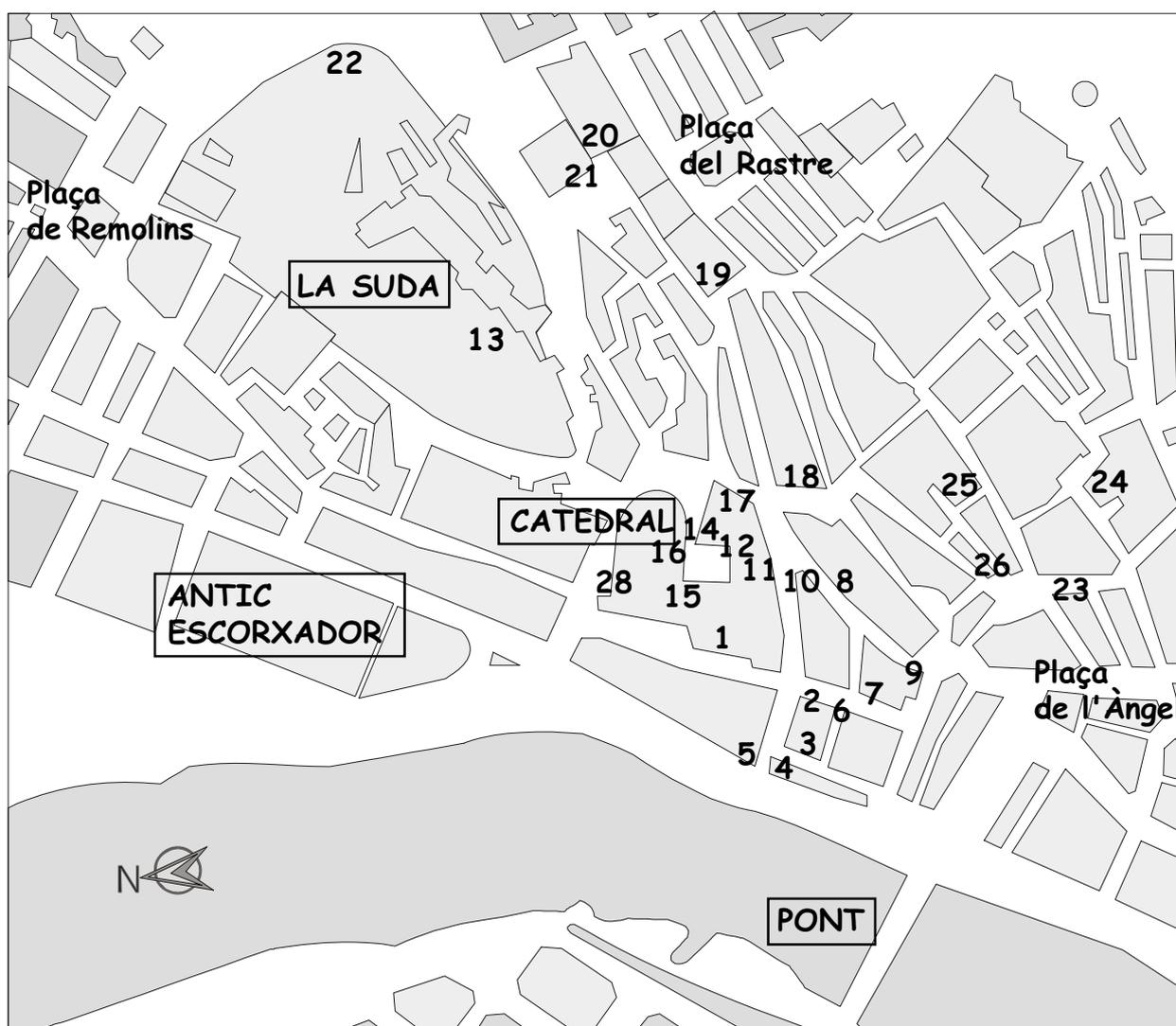
Els itineraris de l'activitat

Per a dinamitzar l'activitat, hem estructurat 5 itineraris diferents.

Cada grup de 3 alumnes ha de realitzar-ne un.

Alguns itineraris compartixen algunes inscripcions.

El mapa dels itineraris és el següent :

Relació dels diferents Itineraris :

Itinerari 1 : 2, 8, 17, 19, 20, 21, 22, 28

Itinerari 2 : 7, 9, 17, 18, 23, 24, 25, 26

Itinerari 3 : 1, 4, 5, 12, 14, 15, 16, 17

Itinerari 4 : 3, 6, 8, 10, 19, 25, 26, 28

Itinerari 5 : 5, 7, 19, 20, 21, 25, 26, 28

Relació de les inscripcions

Núm.	Inscripció	Ubicació
1	Làpida commemorativa de la catedral romànica	c/Palau
2	Làpida commemorativa de la Font	Palau Oliver de Boteller
3	Làpida indicativa de la Taula de Canvis i Dipòsits de la Ciutat	Palau Oliver de Boteller
4	Làpida indicativa de la casa natal del Dr. Ferran	c/ Dr. Ferran
5	Làpida commemorativa de la Riuada Grossa	c/ Dr. Ferran
6	Inscripció commemorativa del Passatge Franquet	passatge Franquet
7	Inscripcions honorífiques romanes	c/ Ciutat
8	Escut adosat al Palau Despuig	c/ de la Rosa
9	Escut de la Ciutat	c/ de la Rosa
10	Escuts de la Ciutat i la Vegueria	plaça de la Cinta
11	Imatges dels patrons de la Ciutat	Catedral (p. de l'Olivera)
12	Làpida dels tres estaments	Catedral (claustre)
13	Làpida funerària àrab (substituïda)	Parador de la Suda
14	Làpida trilingüe	Catedral (claustre)
15	Retaule rememoratiu de la baixada de la Cinta (substituït)	Catedral (claustre)
16	Rellotges de sol	Catedral (claustre)
17	Làpida fundacional de les drassanes de Tortosa	c/ La Suda
18	Mosaic indicatiu del Portal dels Romeus	portal dels Romeus
19	Làpida commemorativa de l'Hospital de la sta. Creu	plaça dels Estudis
20	Inscripció indicativa dels Reials Col.legis	c/ st. Domènec
21	Escut adosat al portal dels Reials Col.legis	c/ st. Domènec
22	Estela funerària romana	castell de la Suda
23	Inscripció encastada	c/ del Carme
24	Inscripció gravada	c/ Mercaders
25	Senyal limnogràfic	Travessia Cec
26	Làpida commemorativa de la riuada Grossa	c/ Gil de Federic
27	Inscripció indicativa de llindar	c/ sta. Anna
28	Pedestal encastat amb inscripció honorífica romana	Catedral (f.lateral nord)

LLEGIR LA CIUTAT

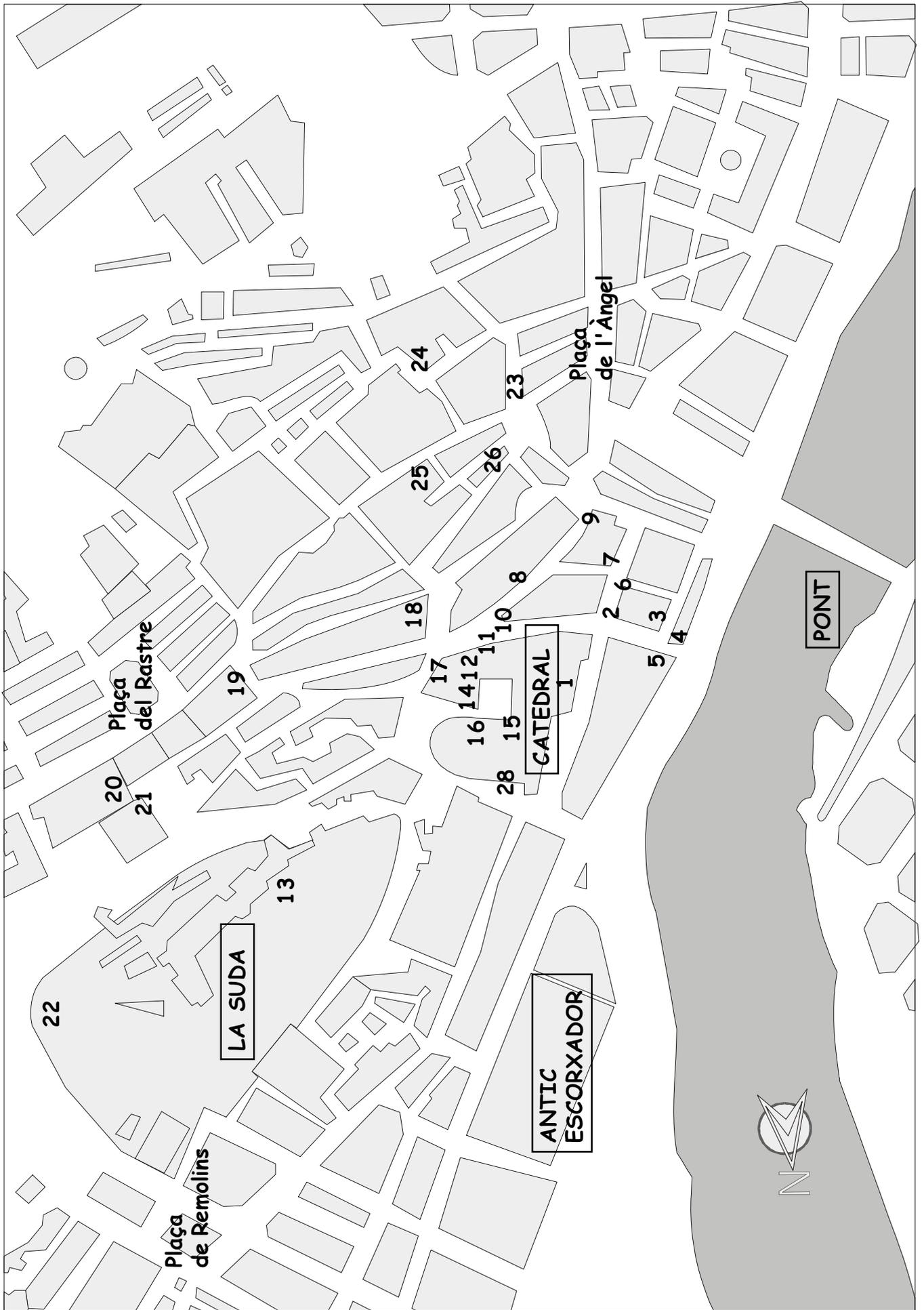

les parets parlen

Pla d'Activitats Educatives per a la Descoberta i el Coneixement de la Ciutat de Tortosa

DESCOBREIX LA TEUA CIUTAT

Núm: ○
Carrer: _____

LES PEDRES PARLEN

Tortosa, com saps, és una ciutat molt antiga. La part més antiga de la ciutat està situada entre el castell i el riu. Com pots observar a les planes interiors els carrers del nucli antic tenen un traçat molt fàcil d'identificar en un plànol de la ciutat.

L'adaptació al terreny, la situació de l'antic port fluvial, el pont de barques, les muralles i portes de la ciutat,... condicionaren el tramut urbà.

Descobrir la part antiga de Tortosa et pot proporcionar sorpreses inesperades. Avui et proposem un exercici de descoberta d'una manera molt especial: *llegint les parets de la ciutat*, a través de les diverses inscripcions encastades a les parets de la ciutat (làpides, escuts, inscripcions, escultures,...)

Els estudiosos de la Història han pogut revelar esdeveniments molt significatius gràcies a les inscripcions sobre pedra o altres suports perdurables (metalls, os, terra cuita,...). La ciència que les estudia s'anomena *epigrafia*.

Tortosa n'està plena d'este tipus de documents. La major part de les inscripcions que conformen el nostre itinerari fan referència a esdeveniments notables de la història de la ciutat: inundacions, inauguracions d'obres o edificis singulars, cases de famílies nobles, ...

Algunes són molt evidents i fàcils de localitzar. Altres estan una mica més amagades. Caldrà que hi pares bona atenció!

Instruccions

1 Heu de trobar les inscripcions que us proposem tot seguint l'orde corresponent, ajudant-vos del plànol de la plana interior.

2 Quan trobeu una inscripció heu d'omplir una casella de la plana interior. Cal anotar la localització (carrer, plaça, núm,...) i realitzar l'activitat que us proposa. Anoteu la resposta al requadre corresponent.

3 Heu de respectar l'horari de l'activitat. Encara que no hagueu acabat, arribada l'hora heu de fer cap al lloc de finalització de l'itinerari.

4 Esta és una activitat autònoma. Anireu, en grup, pel vostre compte. Esperem que sabreu respondre a la confiança que us fem.

Solucionari

Llegint les parets de la ciutat

Itinerari 1

2 Esta inscripció recorda la portada d'aigües a la ciutat, és a dir, la primera font pública.

Llegiu el text explicatiu del costat i contesteu:

On estava abans la font?

A la plaça de la Font (actual plaça Agustí Querol)

Quin ofici tenien els procuradors que apareixen a la inscripció?

**Onofre Jordà, cavaller; Baltassar Gallí, ciutadà;
Antoni Real, corder**

8 L'escut que teniu davant està encastat a la fatxada del palau de la família d'un noble molt famós que va escriure el primer llibre sobre la ciutat de Tortosa.

De qui estem parlant?

Cristòfor Despuig

17 L'activitat industrial més important de la Turtuxa àrab va ser la construcció de vaixells.

La làpida, del 944, commemora la construcció de les drassanes tortosines.

En quin idioma està escrita?

Àrab

Quantes línies té el text?

10

19 L'edifici que teniu davant ha fet diverses funcions al llarg del temps. Ara és la seu dels Jutjats però va ser, també, l'Ajuntament. El van construir, però, per a una finalitat.

Per a què es va construir?

Hospital

Quin any es va construir?

1768

20 El conjunt d'edificis d'esta raconada rep el nom de Reials Col.legis.

*Sabries dir per què? Tria una de les possibilitats:
Casa del Rei, Col.legi per a pobres, Universitat.*

Universitat

Quin any es va construir?

1578

21 El primer dels edificis dels Reials Col.legis és actualment una institució que té una funció molt important per a les nostres terres.

Sabries dir quina funció fa este edifici actualment ?

Arxiu històric de les Terres de l'Ebre

En quin any es va construir?

1570

Què li veus d'estrany a l'escut de la porta?

Cap bicèfal de l'àliga (símbol dels Àustries)

22 Cal donar la volta al castell de la Suda per a trobar la làpida que et proposem. Guaita bé els murs . Està ben amagada !!

Es tracta d'una estela funerària de l'època romana, de grans dimensions, encastada a la torre de llevant del castell.

Pots veure què hi ha representat a la làpida?

La nau

Dibuixa-la, tot reproduint els símbols que conté.

28 Encastades a la fatxada nord de la Seu hi ha dos làpides reaprofitades.

Es tracta de dos pedestals: un, dedicat a l'emperador Herenio Etrusco, i l'altre a P. Valerio Dionisio.

En quin idioma estan escrites ?

Llatí

Copia el text de l'última renglera de cada làpida.

Numini eius

Llegint les parets de la ciutat

Itinerari 2

- 7** Algunes pedres, molt antigues, han estat reaprofitades per a la construcció de xamfrans,... És el cas de les làpides que busquem, al carrer Ciutat.

Saps en quin idioma estan escrites ?

Llatí

Quins antics pobladors de la ciutat les devien escriure ?

Romans

- 9** Prop de l'antic «pont de pedra», al carrer de la Rosa, trobaràs un escut.

Saps què representa?

La ciutat de Tortosa

Dibuixa'l

- 17** L'activitat industrial més important de la Turtuxa àrab va ser la construcció de vaixells.
La làpida, del 944, commemora la construcció de les drassanes tortosines.

En quin idioma està escrita ?

Àrab

Quantes línies té el text ?

10

- 18** El Portal del Romeu sobre el vall és un dels portals tradicionals de la ciutat medieval. Comptava amb un pont de fusta sobre el Vall.

Quin any es restaurà per primera vegada ?

1385

On anaven els romeus que sortien per este portal?

A Santiago de Compostel·la

Quin recorregut feien ?

Tortosa - Saragossa - Burgos - Astorga - Lugo - Santiago

23 Al carrer que va de «la plaça dels fanals» cap a l'antiga zona de l'Alfòndech trobem una inscripció molt singular al començament del carrer.

A quina data ens referim?

1457

24 Hem trobat una inscripció en la llinda d'un portal del carrer de Mercaders que ens fa pensar en un dels episodis més sagnants de la història de la ciutat.

Què diu la inscripció ?

Soldados

A quin esdeveniment ens referim ?

Guerra Civil (1936-1939)

25 Travessada per una canal de desguàs (quin poc gust !!) , en una travessia del carrer dels Montcada hi ha un senyal limnogràfic de la riuada Grossa.

Copia'n el text

En 9 de octubre de 1787

arriba Ebro

a esta --- ralla

26 Al "carrer ample" , just a la cantonada de l'antiga plaça "dels fanals" hi ha una gran làpida commemorativa de la riuada Grossa.

Quin any es va produir ?

1787

Qui va nèixer en esta casa?

El beato Gil de Federich

Llegint les parets de la ciutat

Itinerari 3

- 1** Al passatge del «forn dels canonges» trobaràs una làpida, menuda, que fa referència a la construcció de la primera catedral de Tortosa. Si t'hi fixes bé podràs desxifrar la data.

Quin any es va construir?
1158

- 4** En esta casa va viure un metge molt famós.

Saps de quin metge parlem?
Dr. Ferran
Saps quin descobriment va fer ?
La vacuna contra el còlera

- 5** La làpida recorda una de les inundacions més impressionants que ha patit la ciutat, anomenada la *riuada grossa*.

Saps quin dia es va produir?
El 7 d'octubre de 1787

- 12** Adossada en un extrem del mur de l'Aula Major de la Catedral hi ha una làpida molt simbòlica. Hi ha qui diu que els tractes que es tancaven amb una encaixada de mans davant d'esta làpida tenien valor notarial.

Dibuixa-la i posa el nom corresponent a baix de cada símbol:

Braç civil Braç eclesiàstic Braç militar

14 Al claustre de la Catedral, damunt d'un relleu de cavallers, hi ha una de les làpides més famoses de Tortosa : la làpida trilingüe.

Quins símbols hi ha al començament?

15 Damunt la pila gòtica d'aigua beneïda del claustre de la Catedral hi ha el retaule que busquem.

Sabries esbrinar a quin esdeveniment està dedicat ?
La baixada de la Cinta

16 Cal que trobes els rellotges de la Catedral.

Quina hora és a la Catedral ?
Quin rellotge dona l'hora actual?
Quants de rellotges hi ha?

5

Per a què?

Adaptar-se al moviment del sol

17 L'activitat industrial més important de la Turtuxa àrab va ser la construcció de vaixells.
La làpida, del 944, commemora la construcció de les drassanes tortosines.

En quin idioma està escrita ?

Àrab

Quantes línies té el text ?

10

Llegint les parets de la ciutat

Itinerari 4

- 3** La inscripció recorda l'existència d'una institució molt important per als mercaders medievals.

Copia el text de la làpida.

**Taula del canvi i depòsits de la ciutat de Tortosa,
1587**

A quina mena d'institució es refereix ?

Banc

- 6** La inscripció que busquem data la inauguració d'un carrer molt característic de la part antiga de la ciutat.

Saps a quin carrer ens referim ?

El passatge Franquet

Quin any?

1877

Què hi havia abans?

L'Ajuntament

- 8** L'escut que teniu davant està encastat a la fatxada del palau de la família d'un noble molt famós, que va escriure el primer llibre sobre la ciutat de Tortosa.

De qui estem parlant?

Cristòfor Despuig

- 10** Observa els tres escuts de l'esquerra. Saps què representen?

Braç militar - Braç eclesiàstic - Braç civil

I els tres de la dreta ?

L'antiga vegueria de Tortosa - La ciutat - Antic escut de la ciutat

Quina imatge hi ha al mig ?

La Mare de Déu de la Cinta

19 *L'edifici que teniu davant ha complit diverses funcions al llarg del temps. Ara és la seu dels Jutjats però va ser, també, l'Ajuntament. Va ser construït, però, amb una finalitat específica.*

Per a què es va construir ?

Hospital

Quin any es va construir?

1768

25 Travessada per una canal de desguàs (quin poc gust !!) , en una travessia del carrer dels Montcada hi ha un senyal limnogràfic de la riuada Grossa.

Copia'n el text

En 9 de octubre de 1787

arriba Ebro

a esta --- ralla

26 Al "carrer ample" , just a la cantonada de l'antiga plaça "dels fanals" hi ha una gran làpida commemorativa de la riuada Grossa.

Quin any es va produir ?

1787

Qui va nàixer en esta casa?

El beato Gil de Federich

28 Encastades a la fatxada nord de la Seu hi ha dos làpides reaprofitades.

Es tracta de dos pedestals. Un dedicat a l'emperador Herenio Etrusco i l'altre a P. Valerio Dionisio.

En quin idioma estan escrites ?

Llatí

Copia el text de l'última renglera de cada làpida.

Numini eius

Llegint les parets de la ciutat

Itinerari 5

5 La làpida recorda una de les inundacions més impressionants que ha patit la ciutat, anomenada la *riuada grossa*.

Saps quin dia es va produir?
El 7 d'octubre de 1787

7 Algunes pedres, molt antigues, han estat reaprofitades per a la construcció de xamfrans,... És el cas de les làpides que busquem, al carrer Ciutat.

Saps en quin idioma estan escrites ?
Llatí
Quins antics pobladors de la ciutat les devien escriure ?
Romans

19 *L'edifici que teniu davant ha complit diverses funcions al llarg del temps. Ara és la seu dels Jutjats però va ser, també, l'Ajuntament. Va ser construït, però, amb una finalitat específica.*

Per a què es va construir ?
Hospital
Quin any es va construir?
1768

20 El conjunt d'edificis d'esta raconada rep el nom de Reials Col.legis.

Sabries dir per què? Tria una de les possibilitats : Casa del Rei, Col.legi per a pobres, Universitat.
Universitat
Quin any es va construir?
1578

21

El primer dels edificis dels Reials Col·legis és actualment una institució que té una funció molt important per a les nostres terres.

Sabries dir quina funció fa este edifici actualment ?

Arxiu històric de les Terres de l'Ebre

En quin any es va construir?

1570

Què li veus d'estrany a l'escut de la porta?

Cap bicèfal de l'àliga (símbol dels Àustries)

25

Travessada per una canal de desguàs (quin poc gust !!) , en una travessia del carrer dels Montcada hi ha un senyal limnogràfic de la riuada Grossa.

Copia'n el text

En 9 de octubre de 1787

arriba Ebro

a esta --- ralla

26

Al "carrer ample" , just a la cantonada de l'antiga plaça "dels fanals" hi ha una gran làpida commemorativa de la riuada Grossa.

Quin any es va produir ?

1787

Qui va nàixer en esta casa?

El beato Gil de Federich

28

Encastades a la fatxada nord de la Seu hi ha dos làpides reaprofitades.

Es tracta de dos pedestals. Un dedicat a l'emperador Herenio Etrusco i l'altre a P. Valerio Dionisio.

En quin idioma estan escrites ?

Llatí

Copia el text de l'última renglera de cada làpida.

Numini eius

DESCOBREIX LA TEUA CIUTAT

Pla d'Activitats Educatives per a la Descoberta i el Coneixement de la Ciutat de Tortosa

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Camp d'Aprenentatge de l'Ebre
CRP del Baix Ebre

Ajuntament
de Tortosa

